REUS I EL SEU CAMPANAR

A L passar l'home per la terra, l'únic que en queda gran i noble, és l'art. La història d'una ciutat, la grandesa del seu esperit, la magnitud de les seves empreses, ve reflectida en els monuments; ells son testimoni de la vida dels passats, llur obra predilecta.

El Campanar de Reus mereix una estimació singular dels fills de la vila i de tots els qui cerquen en els pobles valors essencials; sense ell, Reus no fora Reus. Es gran, alterós, fort; tot es migrat, al seu entorn.

Que n'és de valenta, la composició artística! Més de la meitat, a baix, els murs son plans, llisos sense el mes insignificant ornament; a dalt, en tres pisos, s'obren finestrals, pugen airosos els pinacles i coberta, juga la llum amb els massissos de pedra. La senzillesa d'una part fa brillar els mèrits de l'altra. El contrast és resolt amb traça de mestre.

Oh! el sacrifici, l'austeritat que significa, per part dels qui varen fer-ho, anar alçant filades llises, un any, deu anys, vint anys, potser mes temps encara, sense veure cap detall interessant, cap silueta atractívola, tot pensant en demà, en l'esdevenidor, a fer obra de conjunt gran i bella. Tot per la pàtria, per la vila, per honor i gloria de Reus.

De l'estil gòtic català, d'aquell art esplendorós que, en els segles d'or de la nostra història, s'estengué fins a Valencia i Mallorca, el Campanar de Reus és una de les darreres obres, fruit tardà, assaonat. Es fet en plé segle XVI.

Dues solucions foren adoptades en els campanars gòtics de Catalunya. Generalment la llur massa es prismàtica acabant en terrat com els campanars romànics i els gòtics dels segles XIV i XV de Barcelona, Pedralbes i Sant Llorens, de Lleida. Solució ben diversa és la que presenta el campanar de Sant Feliu, de Girona. Damunt un basament prismàtic es sobreposen cossos, que es redueixen de planta, voltats de pinacles. La coberta és piramidada de pedra llisa.

El Campanar de Reus, encara que de proporcions distintes, s'ha de classificar amb el de Girona. Cal observar que la piràmide terminal, molt aguda en el de Sant Feliu, es de vessants suaus a Reus.

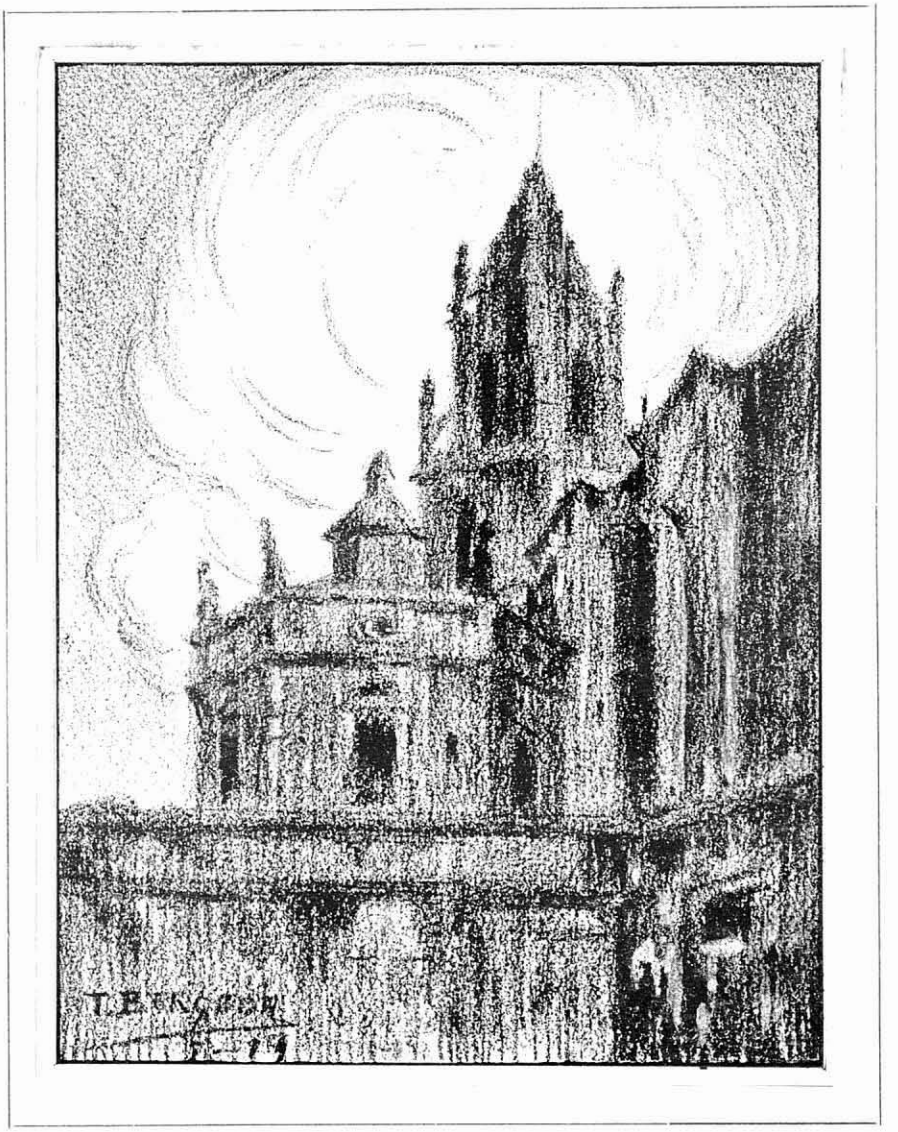
Alguna relació sembla tenir la coberta del Campanar de Reus amb la del cimbori de Vallbona de les Monges, en el Baix Urgell.

Aquest Campanar confirma la diferenciació existent entre els monuments catalans i els de la resta d'Espanya.

Així com els campanars catalans son ferrenys, tots massissos, els campanars de Burgos, Oviedo i León acaben en agulles trepades com una randa.

Seny i fantasía : sentiments diversos de dues Nacionalitats. Tot això ens diu, el gran, formós, històric Campanar de Reus.

GERONI MARTORELL

Dibuix al carbó per T. BERGADÁ